

Full diocesà

30 de gener del 2022

p5 – Visita del bisbe Francesc a la diòcesi

p6 i 7 – El ritu d'institució de catequistes

Pintura de G. Bellini (1459), Fondazione Querini Stampalia (Venècia)

La presentació de Jesús al temple

Ens diu l'evangeli de sant Lluç: «Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer sigui consagrat al Senyor.»

En temps de Jesús, la Llei prescrivia en el Levític que tota dona havia de presentar-se al temple per purificar-se al cap de quaranta dies que hagués donat a llum. Si el fill nascut era baró, havia de ser circumcidat al cap de vuit dies i la mare havia de romandre a casa seva durant trenta-tres dies més, purificant-se a través del recolliment i la pregària. El tema de la purificació estava relacionat amb antics costums relacionats amb la

higiene, el contacte amb la sang i el descans de la dona.

Aquell dia la mare acudia en companyia del seu espòs a les portes del temple per portar-hi una ofrena: un xai o bé un colom o tórtora. Respecte al nen, tot primogènit havia de ser consagrat al Senyor, en record dels primogènits d'Egipte que Jahvè havia salvat. El mateix passava amb els animals primogènits.

Josep i Maria van dur Jesús al temple de Jerusalem. Com que eren pobres, van oferir dos coloms blancs. Encara que litúrgicament celebrem els misteris de la infància de Jesús seguint un altre ordre, la presentació al temple és anterior a la rebuda dels Mags d'Orient a Betlem.

«Us ho dic amb tota veritat: no hi ha cap profeta que sigui rebut al seu país natal»

Diumenge IV de durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre de Jeremies

En temps de Josies, el Señor em va fer sentir la seva paraula i em digué: «Abans que et modelés a les entranyes de la mare ja et vaig conèixer; abans de néixer ja et vaig consagrar i et vaig fer profeta, destinat a les nacions. Ara, doncs, cenyeix-te el vestit i vés a dir-los tot el que et manaré. No tinguis por d'ells, si no, seria jo, qui te'n faria tenir. Avui faig de tu una ciutat inexpugnable, una pilastra de ferro, una muralla de bronze que resistirà contra tot el país: contra els reis de Judà i els seus Governnants, contra els seus sacerdots i contra el seu poble. T'assaltaran però no et podran abatre, perquè jo et faré costat per alliberar-te. Ho diu l'oracle del Senyor.»

(1,4-5.17-19)

Salm responsorial

Els meus llavis diran a tothom com m'ajudeu.

[70]

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Alemanes, [interesseu-vos més pels dons millors. Però ara us indicaré un camí incomparablement més gran.

Si jo tingués el do de parlar els llenguatges dels homes i dels àngels però no estimés, valdria tant com les campanes que toquen o els platerets que dringuen. Si tingués el do de profecia i arribés a conèixer tots els secrets de Déu i tota la veritat, si tingués tanta fe que fos capaç de transportar les muntanyes, però no estimés, no seria res. Si distribuís tot el que tinc, fins i tot si em vengués a mi mateix per esclau, sense estimar, només per ser ben vist, no em serviria de res.]

El qui estima és pacient, és bondadós; el qui estima no té enveja, no és presumit ni orgullós, no és groller ni egoista, no s'irrita ni es venja, no s'alegra de les farses, sinó de la rectitud; ho suporta tot, i no perd mai la confiança, l'esperança, la paciència. L'amor no passarà mai. Vindrà un dia que el do de profecia serà inútil, que el do de parlar llenguatges misteriosos s'acabarà, que el do de conèixer també serà inútil. Els dons de conèixer o de profecia que ara posseïm són incomplets; el dia que ho coneixerem tot, allò que era incomplet ja no tindrà utilitat. Quan jo era un nen, parlava com els nens, sentia com els nens raonava com els nens; però d'ençà que sóc un home, ja no m'és útil el que és propi dels nens. De moment coneixem

com si hi veiéssim poc clar una imatge reflectida en un mirall; després hi veurem cara a cara. De moment conec només en part; després coneixeré del tot, tal com Déu em coneix. Mentrestant la fe, l'esperança i l'amor subsisteixen tots tres, però, de tots tres, l'amor és el més gran.

(12,31-13,13)

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús, a la sinagoga de Natzaret, començà així la seva explicació: «Això que avui sentiuhu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura». Tot-hom ho comentava estranyant-se que sortissin dels seus llavis aquelles paraules de gràcia. Deien: «No és el fill de Josep, aquest?» Jesús els digué: «De segur que em retraureu aquesta dita: "Metge, cura't tu mateix": hem sentit dir el que has fet a Cafar-naüm; fes-ho també aquí, al poble dels teus pares.»

Però ell afegí: «Us ho dic amb tota veritat: no hi ha cap profeta que sigui ben rebut al seu país natal. En temps d'Elies, quan el cel, durant tres anys i sis mesos, no s'obrí per donar pluja, i una gran fam s'apoderà de tot el país, ben segur que hi havia moltes viudes a Israel, però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una viuda de Sarepta de Sidó. I en temps del profeta Eliseu també hi havia mudas leprosos a Israel, però cap d'ells no va ser purificat del seu mal, sinó Naaman, un leprós de Síria.»

En sentir això, tots els qui eren a la sinagoga, indignats, es posaren a peu dret, el tragueren del poble i el dugueren cap a un cingle de la muntanya on hi havia el poble per estimbar-lo. Però ell se n'anà passant entremig d'ells.

(4,21-30)

«Però ell se n'anà passant entremig d'ells»

Compliment i rebuig

Carles Riera i Fonts, pvre.

El compliment de la paraula de Déu té un nom propi: Jesús. La causa del Regne omple de sentit la seva vida. Dels seus llavis surten paraules de salvació i l'audiència se n'estranya. Saberuda i malfiada, la gent del seu poble no és capaç de reconèixer en el fill de Josep la veu del Pare.

«De segur que em retraureu aquesta dita: “Metge, cura't a tu mateix”.» No deu pas ser joguinejar amb les idees veure en aquesta citació de Jesús un paral·lelisme amb aquella altra que fa: «Si ets el Fill de Déu baixa de la creu» (Mt 27,40). És a dir, volen fets, no paraules.

Ell els augura que la gràcia de Déu és per a tothom, no solament per als jueus, els quals no van rebre l'assistència dels profetes Elies i Eliseu, sinó que aquests ho feren, respectivament, a una vídua pagana de Sarepta de Sidó, i a Naaman, un leprós de Síria. Jesús els exposa un ensenyament que convida a acollir els exclosos, a deixar de viure tancats dins la petita cambra del propi «jo».

A la muntanya del Salt del Senyor, els seus el volen estimbar rostos avall. Se li giren en contra perquè els retrata tal com són («Cantant les veritats es perden les amistats», diem). Ja al bell començament del seu ministeri pren forma l'animadversió que s'anirà desplegant contra ell.

Com els natzarens, també nosaltres podem caure en la temptació de precipitar les paraules de Jesús pels penya-segats de la indiferència o del menyspreu.

La imatge

La presentació de Jesús a la sinagoga del seu poble com a predicador havia pres un aire triomfal i escèptic alhora: l'admiració, per una banda, i l'estranyesa, per l'altra. Acabarà en fracàs, perquè es resistirà a fer miracles, i perillosament, quan el duen a l'estimball on estava situat el poble. La seva missió no és pas la de cercar el lluïment o la fama, sinó la de portar salvació.

Jesús predicant (s. XIX)

Agenda

Lit. hores: Setmana IV

31 dilluns

— Sant Joan Bosco, prev. fund.
— Santa Marcel·la, vídua
2S 15,13-14.30;16,5-13a/Salm 3/
Mc 5,1-20

1 dimarts

— Santa Brígida, vg.
Febrer, mes consagrat a la Purificació de la Mare de Déu
2S 18,9-10.14b.24-25a.30-19,3/
Salm 85/Mc 5,21-43

2 dimecres

La Presentació del Senyor al Temple i la Purificació de la Mare de Déu (la Candelera)
— Santa Aida
Jornada Mundial de la Vida Consagrada
MI 3,1-4/Salm 23/He 2,14-18/Lc 2,22-40

3 dijous

— Sant Blai, bisbe
— Sant Òscar, bisbe
1R 2,1-4.10-12/1Cr 29/Mc 6,7-13

4 divendres

— Santa Joana de Valois, reina fund.
Sir 47,2-13/Salm 17/Mc 6,14-29

5 dissabte

— Santa Àgata (o Àgueda)
— Santa Calamanda, patrona de Calaf, vg. i mr.
1R 3,4-13/Salm 118/Mc 6,30-34

6 diumenge V de durant l'Any/cicle C

— Santa Dorotea
— El Sant Misteri de Cervera
Is 6,1-2a.3-8/Salm 137/1C 15,1-11/
Lc 5,1-11

Els grups sinodals: com es constitueixen i qui en forma part

Comissió Diocesana per a la Preparació del Sínode

Com ja vam explicar en el Full Diocesà del dia 5 de desembre passat, per tal de fer el treball que demana el Sínode s'han anat constituint diferents grups sinodals. Aquests grups estan formats per persones de diferents àmbits de les parròquies. Publiquem algunes de les dades dels grups inscrits, actualment, a la nostra diòcesi.

En aquest moment tenim trenta-dos grups i d'altres que segurament s'aniran creant. Dins aquests grups n'hi ha cinc de la zona del Llobregat: dos a Berga, un a Avià, un a Guardiola i un a Balsareny. De la zona del Cardener són dotze grups: quatre a Solsona, un a Sant Llorenç, quatre a Súria, un a Castelladral, un a Sant Salvador de Torroella i un a Cardona. I de la zona Urgell-Segarra n'hi ha quinze: quatre a Bellpuig, un a Golmés, un a Anglesola, cinc a Tàrraga i quatre a Cervera.

Aquests grups, formats des d'un mínim de cinc persones a un màxim de quinze, són de diferents àmbits parroquials, com ja hem dit: consell pastoral parroquial, equip de visió parroquial, Vida Creixent, Justícia i Pau, formació d'adults, famílies, joves, catequesi, Càritas, litúrgia, curs Alpha, pastoral de la salut, alguna comunitat religiosa, alguna residència d'avis, i diferents grups de realitats mixtes creats

expressament per al Sínode. En total, més de tres-cents participants i en espera de noves inscripcions.

Els temes a tractar són deu. Hi ha grups que en trien només un o dos i n'hi ha que els treballen tots: els companys de viatge; escoltar; prendre la Paraula; celebrar; corresponsables en la missió; dialogar en l'Església i en la societat; amb les altres confessions cristianes; autoritat i participació; discernir i decidir; formar-se en la sinodalitat.

L'objectiu del treball dels grups sinodals és que tot el poble fidel pugui participar-hi aportant la seva opinió. I, en acabar, cada secretari de grup haurà de presentar el treball al coordinador de la seva parròquia i aquest haurà de fer-lo arribar a la comissió diocesana, la qual resumirà el treball de tota la diòcesi.

Tal com diu el bisbe Francesc Conesa: «Ecoltar el poble de Déu ens ajuda a descobrir la necessitat de reforma que té la nostra Església [...]. Sentim la necessitat de ser una Església de portes obertes, més acollidora, més fidel a l'Evangelí, més senzilla, amb una forta vivència de ser comunitat i, alhora, amb una consciència viva de ser missionera, de posar-se en camí per anunciar a tothom la Bona Notícia de Jesús.»

El bisbe electe de Solsona, Mons. Francesc Conesa, visita la diòcesi

Redacció

El divendres dia 21 de gener el bisbe electe de Solsona, Mons. Francesc Conesa, va visitar la diòcesi per primera vegada des del seu nomenament. Va anar a la cúria diocesana, on conversà breument amb els treballadors de la casa i pogué conèixer les oficines. A les dotze del migdia va presidir la reunió del Col·legi de Consultors, on parlà sobre algunes qüestions de cara a la seva pròxima presa de possessió com a bisbe de Solsona, que recordem que serà el dia 12 de març a les dotze del migdia. A la tarda va visitar la catedral i saludà alguns membres del capítol. Al vespre el bisbe va celebrar missa al Seminari amb tots els capellans residents. L'endemà, dissabte, al matí va visitar el Claustre i va pregar davant la Mare de Déu. Tot seguit es va dirigir al santuari del Miracle, on pogué contemplar el magnífic retaule. El bisbe Francesc es va mostrar molt proper amb tothom i es manifestà molt content de ser el nou bisbe de Solsona.

(Més fotografies a la web del bisbat)

La Passió de Cervera: Temporada 2022

www.lapassiodecervera.com.

La Passió de Cervera ja ha començat a treballar en la organització dels assajos, de l'escenografia i les diferents proves tècniques. Aquesta temporada 2022 amb un disseny del cartell renovat, elaborat pels dissenyadors de l'empresa La Gràfica de Lleida, el Patronat de la Passió ha decidit donar una visió diferent de la imatge de Jesucrist. A l'hora de triar la imatge del cartell, es va pensar en com arribar als joves i captar la seva atenció. Perquè el públic de més de quaranta anys ja estem acostumats a veure la figura de Jesucrist gràcies a l'educació religiosa que hem anat tenint en els períodes infantils i juvenils i en la nostra maduresa. La figura de Jesús és la més representada en l'art des de tots els temps i també fins ara en l'època digital. S'ha optat per un disseny de cartell amb un mosaic del retrat de la cara de Jesucrist fet per fragments de les diferents èpoques artístiques, des de les més antigues fins a les més actuals. Jesucrist d'aquesta manera es

pot representar i adaptar a tots els temps i a totes les persones sigui quina sigui la seva edat. En l'acte desenvolupat el diumenge 16 de gener, el president del Patronat de la Passió de Cervera, Xavier Cañabate Llobet, ens va explicar que aquesta temporada la direcció artística s'està centrant a establir un bon marc de treball textual amb els actors i a consolidar els papers importants, que ja es van canviar en temporades anteriors; en l'aspecte tècnic també es realitzaran diferents inversions per a fer millores en la sonorització i la il·luminació de diverses escenes, conformant un treball acurat en el mapa de llums amb múltiples assajos amb diferents professionals. El Patronat de la Passió va remarcar que la Passió de Cervera representa una tradició històrica que es remunta a l'any 1477. Aquesta temporada 2022 les representacions es realitzaran els dies 27 de març i 3, 9, 15, 24 i 30 d'abril. Les entrades ja estan disponibles a la web de la Passió de Cervera.

El ritu d'institució de catequistes

Xavier Romero Galdeano, prev. i delegat del bisbat de Solsona al SIC

Publicació del ritual

El Butlletí de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu del dia 13 de desembre del 2021 va publicar el ritu d'institució dels catequistes (*Editio typica*), precedida d'una carta, adreçada als presidents de les conferències episcopals, de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, que emmarca aquest ministeri laical, la missió de les conferències episcopals, els requisits, el discerniment i l'itinerari per a conferir aquest ministeri.

Fórmula d'institució

Tot ritual conté oracions per a fer realitat allò que demana; en aquest cas, la institució d'un catequista. Aquesta és la fórmula aprovada:

«Accipe hoc fidei nostræ signum, cáthedram veritátis et caritátis Christi, eúmque vita, móribus et verbo annúntia» (Rep aquest signe de la nostra fe, càtedra de la veritat i de l'amor de Crist, i proclama'l amb la teva vida, els teus comportaments i amb la paraula).

És la fórmula llatina amb la qual un catequista laic (home o dona) podrà serà instituït pel seu bisbe durant una celebració litúrgica. El text, en llatí, ha entrat en vigor el dia 1 de gener del 2022.

«Editio typica»

Efectivament, després de crear formalment el ministeri del catequista amb el *motu proprio Antiquum ministerium* del proppassat 10 de maig, el papa Francesc va aprovar i va fer publicar una *editio typica*, és a dir, un text font o de referència, en llatí, on presenta el Ritu d'Institució dels Catequistes, que serà traduït i adaptat per les diferents conferències episcopals.

D'acord la carta explicativa de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, el ritu podrà realitzar-se durant una missa o una celebració de la Paraula de Déu.

L'estructura del ritu preveu, després de la litúrgia de la Paraula, una exhortació; una invitació a l'oració; la fórmula de benedicció i el lliurament d'una creu, com a simbolisme.

Parts del ritu

Dins la celebració eucarística o la celebració de la Paraula de Déu:

1. Introducció.
2. Litúrgia de la Paraula.
3. Crida dels candidats.
4. Exhortació (homília).

5. Invitació a l'oració (els candidats es presenten davant el bisbe i aquest prega per ells).
6. Fòrmula de benedicció.
7. Lliurament de la creu (*editio typica*, núms. 3-11).

El ministeri laical

Mons. Arthur Roche, prefecte de la Congregació, ofereix en la carta a les conferències episcopals alguns aclariments sobre el ministeri del catequista:

En primer lloc, es matisa que aquest ministeri és un «servei estable que es presta a l'Església local segons les necessitats pastorals identificades per l'Ordinari del lloc, però realitzat de manera laical com ho exigeix la naturalesa mateixa del ministeri». Es destaca que es tracta «d'un ministeri laical que té com a fonament la condició comuna de ser batejats i el sacerdoci reial rebut en el sagrament del baptisme, i és essencialment diferent del ministeri ordenat rebut en el sagrament de l'orde» (Carta, núms. 1-3). Així mateix, indica que els catequistes, «en virtut del baptisme, són cridats a ser corresponsables en l'Església local per a l'anunci i la transmissió de la fe, exercint tal funció en col·laboració amb els ministres ordenats i sota la seva guia» (Carta, núm. 4).

En la gran varietat de formes que aquest ministeri presenta, continua, «es poden distingir —no de manera rígida— dos tipus principals de les modalitats de ser catequistes. Alguns tenen la tasca específica de la catequesi; uns altres, la tasca més àmplia d'una participació en les diferents formes d'apostolat», com poden ser assistir els pobres, els malalts, formar altres catequistes, coordinar activitats pastorals... (Carta, núms. 5-6).

Discerniment per a proposar candidats

De la mateixa manera, s'aclareix que, atès que aquesta institució posseeix «un fort valor vocacional que requereix el degut discerniment per part del bisbe» i essent el seu contingut definit per cadascuna de les conferències episcopals, «no tots els qui són anomenats "catequistes", realitzant un servei de catequesi o de col·laboració pastoral, han de ser instituïts» (Carta, núm. 7).

En concret, preferiblement no haurien de ser instituïts catequistes: els candidats al diaconat i al sacerdoci; els religiosos i religioses, independentment que pertanyin a instituts el carisma dels quals sigui la catequesi; els professors de religió a les escoles i els qui pres-

ten un servei dirigit exclusivament als membres d'un moviment eclesial la funció del qual és confiada pels responsables de cada moviment eclesial i no pel bisbe (Carta, núm. 8).

Però, atenció! Quant als acompanyants de la iniciació de nens i adults, no necessiten ser instituïts en el ministeri específic, sinó que han de rebre al començament de cada any catequètic «un mandat eclesial públic amb el qual els és confiada aquesta funció indispensable» (Carta, núm. 9).

El catequistes que se situen en una opció específica a servir en un primer anunci poden ser escollits per a aquest ministeri i acompanyar els qui s'obren a l'evangeli i s'inicien en la fe (Carta, núm. 10).

Requisits

Respecte als requisits, s'especifica que és tasca del bisbe diocesà «discernir sobre la crida al ministeri de catequista valorant les necessitats de la comunitat i les capacitats dels candidats» i que «poden ser admesos com a candidats homes i dones que hagin rebut els sacraments de la iniciació cristiana i hagin presentat lliurement al bisbe diocesà una petició escrita i signada» (Carta, núms. 14-15).

L'itinerari vital i formatiu

Es remet al *motu proprio Antiquum ministerium*, que expressa: «És convenient que al ministeri instituït de catequista hi siguin cridats homes i dones de profunda fe i maduresa humana, que participin activament en la vida de la comunitat cristiana, que puguin ser acollidors, generosos i que visquin en comunió fraterna, que rebin la deguda formació bíblica, teològica, pastoral i pedagògica per a ser comunicadors atents de la veritat de la fe, i que hagin adquirit ja una experiència prèvia de catequesi. Es requereix que siguin fidels col·laboradors dels sacerdots i dels diaques, disposats a exercir el ministeri on sigui necessari, i animats per un veritable zel apostòlic» (Carta, núm.15).

Que així sigui!

Agraïm al Sant Pare l'audàcia d'instituir el ministeri laical del catequista, desitjat en molts documents des del Concili Vaticà II i fet realitat dins el seu pontificat. Gràcies, papa Francesc!

Artesans de cohesió social

Romà Casanova, administrador apostòlic de Solsona

Fa pocs dies es van fer públiques les conclusions de l'informe FOESSA, centre d'estudis de Càritas, que porta per títol «Evolució de la cohesió social i conseqüències del Covid-19». Les dades que ens ofereix són colpidores per als qui, en qualsevol situació, hem de tenir la mirada fraterna que ens demana l'Evangelí: onze milions de persones en exclusió social, és a dir, que queden al marge de la vida de la societat per falta de recursos; a sis-centes mil famílies els manca algun tipus d'ingrés econòmic de manera periòdica que els permeti una certa estabilitat; la diferència entre la població amb més i menys ingressos ha augmentat un vint-i-cinc per cent; tres de cada deu famílies s'han vist obligades a reduir les despeses habituals en alimentació, roba i calçat; la precarietat laboral s'ha duplicat; la bretxa digital ha crescut; hi ha col·lectius especialment perjudicats per aquesta crisi pandèmica: les dones, els joves i el immigrants; les dificultats per a accedir a l'habitatge han augmentat, especialment a Catalunya.

Les dades de la pobresa mostren que l'anomenat escut social ha fracassat

Una primera conclusió fàcil seria pensar que aquesta és una qüestió que implica les administracions polítiques i que nosaltres poc hi tenim a fer. Certament que les administracions han de tenir com a prioritat la qüestió social. Tanmateix, les dades de l'informe esmentat manifesten que l'anomenat «escut social», que tant ha omplert la boca dels dirigents, ha fracassat.

A nosaltres se'ns demana de treure'n una altra conclusió, que ens implica personalment i comunitàriament. Si deixem que aflori el que som en el més pregon del nostre cor, imatge de Déu, hem d'actuar, enfront d'aquesta situació d'exclusió social de tants semblants nostres,

des de l'autèntica fraternitat: tota persona, sense cap distinció, és sempre germana nostra. Anem a la paràbola del bon samarità. Aquest podria haver deixat el malferit a la vora del camí, i anar ràpidament a Jerusalem a presentar una queixa a les autoritats; però no, ell es va fer germà del necessitat, sense preguntar-se ni qui era ni per què estava ferit.

Des del cor que veu, com el del bon samarità, hem de ser artesans de cohesió social: mirada atenta a les persones que hi ha en el nostre entorn i a les seves necessitats tant materials com espirituals, esmerçant temps i recursos en l'escolta i l'acompanyament; donar suport a les institucions que treballen en aquest camp, com Càritas. En definitiva, en tota situació s'ha de palesar que, en Crist, Déu és el nostre Pare i tots som germans.

